

गा.वि.स. को सङ्क्षिप्त परिचय

परिच्छेद - १

गा.वि.स. को सङ्क्षिप्त परिचय

१.१. नामाकरण

भक्तपुरबाट करीब ४ माइल दक्षिणतर्फ रहेको यस गा.वि.स.लाई पहिले तिथली भनिन्थ्यो भने हाल यसको लोकप्रियता गुण्डु नामबाट भएको छ । सूर्यबिनायक डाँडा तथा रानीवनको डाँडाको बीचको कुना काप्चामा पनि मानिसहरू बसोबास गरी आएकोले गुण्डु भनी नाम राखिएको भन्ने स्थानीयबासीको भनाई छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

यस गा.वि.स.को क्षेत्रफल ५.८४ वर्ग कि.मि. रहेको छ । यस गा.वि.स.को पूर्वमा सिपाडोल गा.वि.स., पश्चिममा दधिकोट गा.वि.स., उत्तरमा कटुन्जे गा.वि.स., दक्षिणमा ललितपुर जिल्लाको लामाटार गा.वि.स. पर्दछ ।

१.३ हावापानी

यस गा.वि.स.मा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी पाइन्छ । ग्रीष्म ऋतुमा अधिकतम ३२ डिग्री सेल्सियस र हिउँदमा न्यूनतम -२ डिग्री सेल्सियससम्म तापक्रम पुग्दछ ।

१.४ वन जङ्गल तथा वन्यजन्तु

यस गा.वि.स.मा काफल, चिलाउने, जुरेकाफल, जमुना, गुराँस, लाँकुरी, बाँभर र कटुस लगायतका वनस्पतिहरू पाईन्छन् । धसिङ्गरे, चिराइतो, जटामसी, असुरो, तितेपाती, घोटताप्रे, मासलहरी, टिम्मुर लगायतका जडीबुटीहरू पाईन्छन् । चितुवा, मृग, दुम्सी, खरायो र बँदेल लगायतका वन्यजन्तुहरू पाईन्छन् । कालिज, सरौं, चिवे, लामपुछे, काकाकुल, फिस्टो, जुरेली, दुकुर, सुगा, मैना, काग, चिल र गिद्ध लगायतका चराचुरुपाई पाईन्छन् ।

१.५ प्रमुख चाड र जात्राहरू

यस गा.वि.स. का बासिन्दाहरू धेरैजसो हिन्दू धर्मावलम्बी भएको कारणले उनीहरूको चाडपर्व पनि हिन्दू संस्कारमा आधारित छ । विशेषत हिन्दूहरूको महान चाड दशैं, तिहार, माघेसङ्क्रान्ती, साउनेसङ्क्रान्ती, नागपञ्चमी, जनैपूर्णिमा, बाबुको मुख हेर्ने, आमाको मुख हेर्ने, तीज लगायतका चाडपर्वहरू यस गा.वि.स. मा मनाउने गरिन्छ । यस गा.वि.स.मा बासिन्दाहरू नेवारी समुदायका पनि भएकाले उनीहरूका केहि विशेष चाडहरू जस्तै म्ह पूजा लगायतका पर्वहरू मनाउने गर्दछन् भने विस्केट जात्रालाई यहाँको प्रमुख जात्राको रूपमा मनाइन्छ ।

१.६ अेषभूषा

यस गा.वि.स. मा परम्परागत पोशाकको रूपमा ब्राम्हण, क्षेत्री र दलित समुदायका महिलाहरूले चौबन्दी चोलो, फरिया र खास्टो लगाउँछन् भने नेवारी महिलाहरूले हाकुपटासी लगायतका मौलिक पहिरनहरू लगाउने गर्दछन् । त्यसै गरी पुरुषहरूले दौरासुरुवाल, इस्टकोट र भादगाउँले टोपी लगाउने गर्दछन् । शहरीकरण र आधुनिकीकरणका कारण अहिलेका नयाँ पुस्ताका युवतीहरू कुर्था सुरुवाल, पाइन्ट र टिसर्ट लगाउँछन् भने युवकहरू प्यान्ट, सर्ट, सुट लगायत जिन्सको पहिरनहरूको प्रयोग गर्ने गर्दछन् ।

१.८ जाति, धर्म र भाषा

यस गा.वि.स.मा ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, दमाइ, सार्की, मगर लगायतका जातजातिका वसोवास रहेको छ । सङ्ख्यात्मक हिसावले हेर्दा क्षेत्री र नेवारहरूको बाहुल्यता रहेको छ । यस गा.वि.स.मा बस्ने अधिकांश मानिसहरू हिन्दू धर्मात्मवीहरू छन् । यस गा.वि.स. मा नेवार जातिहरूले नेवारी भाषा र तामाङ जातिहरूले तामाङ बोल्दछन् भने सबै जातजातिले माध्यम भाषाको रूपमा नेपाली भाषाको प्रयोग गर्दछन् ।

जनसाङ्ख्यिक स्थिति

परिच्छेद - २

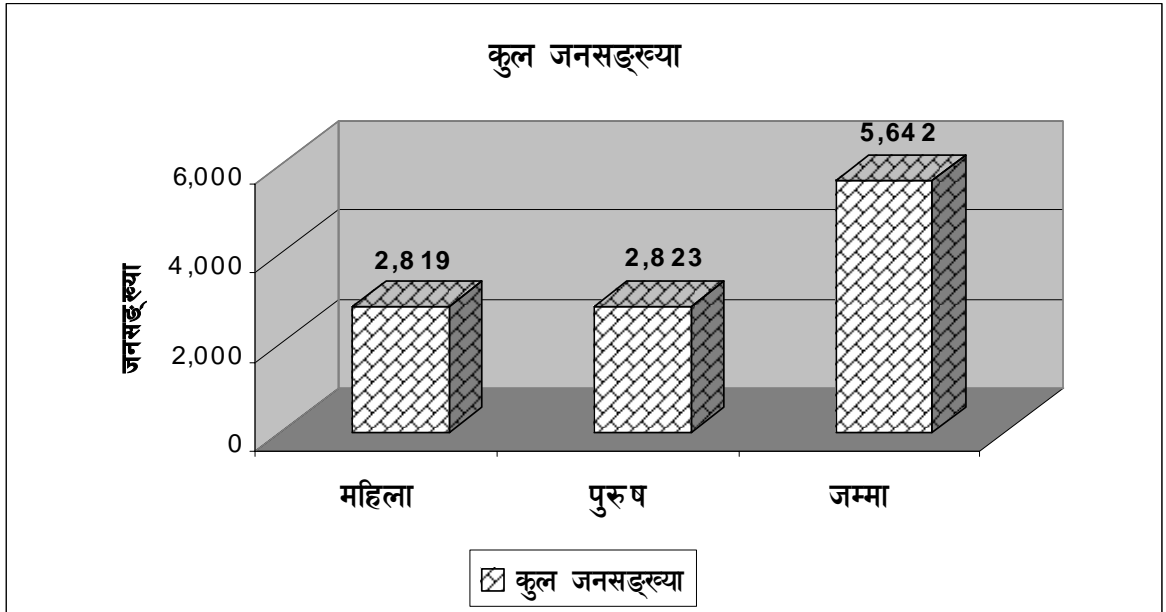
जनसाङ्ख्यिक स्थिति

२.१ जनसङ्ख्याको अवस्था

यस गा.वि.स. को कूल जनसङ्ख्या ५,६४२ मध्ये महिला २,८१९ र पुरुष २,८२३ रहेको छ । जसमा महिलाको प्रतिशत ४९.९६ र पुरुषको प्रतिशत ५०.०४ रहेको छ । जनसङ्ख्याको अवस्था निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

२.१.१ गा.वि.स.को कूल जनसङ्ख्या

लिङ्ग	कूल जनसङ्ख्या	प्रतिशत
महिला	२,८१९	४९.९६
पुरुष	२,८२३	५०.०४
कूल जम्मा	५,६४२	१००

२.१.२ वडागत जनसङ्ख्याको स्थिति

वडा नं.	जनसङ्ख्या			प्रतिशत
	महिला	पुरुष	जम्मा	
1	212	221	433	7.67
2	248	286	534	9.46
3	418	400	818	14.51
4	418	458	876	15.53
5	298	200	498	8.83
6	274	357	631	11.18
7	501	451	952	16.87
8	306	268	574	10.17
9	144	182	326	5.78
कूल जम्मा	2,819	2,823	5,642	100

यस गा.वि.स. का ९ वडाहरू मध्ये सबै भन्दा बढी जनसङ्ख्या वडा नं ७ मा १६.८७ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वडा नं. ९ मा ५.७८ प्रतिशत रहेको छ ।

२.१.३ उमेरको आधारमा वडागत जनसङ्ख्या विवरण

वडा	उमेर (वर्ष)	५ भन्दा मुनि	६-१५	१६-४४	४५-५९	६०-७५	७५ भन्दा माथि	जम्मा
	लिङ्ग							
१	महिला	15	48	105	26	15	3	212
	पुरुष	19	41	114	19	17	11	221
	जम्मा	34	89	219	45	32	14	433
२	महिला	18	54	121	30	17	8	248
	पुरुष	34	56	146	25	18	7	286
	जम्मा	52	110	267	55	35	15	534
३	महिला	49	80	204	50	29	6	418
	पुरुष	34	94	200	44	22	6	400
	जम्मा	83	174	404	94	51	12	818
४	महिला	41	68	235	48	20	6	418
	पुरुष	42	108	241	44	18	5	458
	जम्मा	83	176	476	92	38	11	876
५	महिला	20	56	166	22	26	8	298
	पुरुष	23	44	70	42	15	6	200
	जम्मा	43	100	236	64	41	14	498
६	महिला	0	59	150	39	20	6	274
	पुरुष	0	59	239	35	20	4	356
	जम्मा	0	118	389	74	40	10	631

वडा	उमेर (वर्ष)	५ भन्दा मुनि	६-१५	१६-४४	४५-५८	६०-७५	७५ भन्दा माथि	जम्मा
	लिङ्ग							
७	महिला	31	126	254	54	32	4	501
	पुरुष	37	97	238	46	23	10	451
	जम्मा	68	223	492	100	55	14	952
८	महिला	23	76	158	25	14	10	306
	पुरुष	24	51	142	23	19	9	268
	जम्मा	47	127	300	48	33	19	574
९	महिला	18	17	79	10	14	6	144
	पुरुष	20	47	66	20	21	8	182
	जम्मा	38	64	145	30	35	14	326
कूल जम्मा		448	1,181	2,928	602	360	123	5,642

यस गा.वि.स.मा उमेरको आधारमा जनसङ्ख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा बढी १६ देखि ४४ वर्षका २,९२८ अर्थात ५१.९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या ७५ वर्षभन्दा माथिका १२३ अर्थात २.१८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

२.९.४ वडागत आधारमा घरधुरी वितरण

वडा नं.	घरधुरी	प्रतिशत
1	75	7.5
2	96	9.6
3	142	14.2
4	140	14
5	106	10.6
6	98	9.8
7	157	15.7
8	100	10
9	86	8.6
कूल जम्मा	1,000	100

यस गा.वि.स. का ९ वडाहरू मध्ये सबै भन्दा बढी घरधुरी १५.७ प्रतिशत वडा नं ७ मा रहेको छ भने सबैभन्दा कम घरधुरी ७.५ प्रतिशत वडा नं. १ मा रहेको छ ।

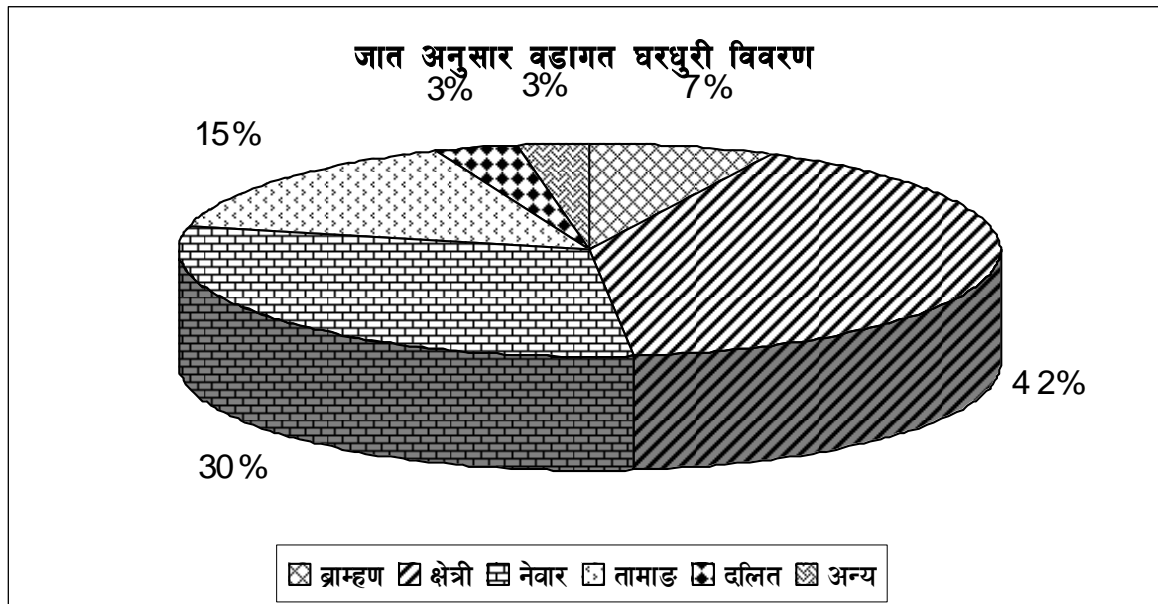
२.९.५ वस्तीगत आधारमा जनसङ्ख्या वितरण

वडा	क्र.स.	वस्ती	घरधुरी	लिङ्ग		
				महिला	पुरुष	जम्मा
1	1	गुण्डु	75	212	221	433
जम्मा			75	212	221	433

वडा	क्र.स.	वस्ती	घरधुरी	लिङ्ग		
				महिला	पुरुष	जम्मा
2	1	धोवीखोला	96	248	286	534
जम्मा			96	248	286	534
3	1	सिलामगाल	142	418	400	818
जम्मा			142	418	400	818
4	1	डोकाथली	117	360	393	753
	2	टीकाथली	23	58	65	123
जम्मा			140	418	458	876
5	1	लामागैरी	17	54	42	96
	2	मन्थली	39	96	14	110
	3	कार्की गाउँ	50	148	144	292
जम्मा			106	298	200	498
6	1	किवाचोक	98	274	357	631
जम्मा			98	274	357	631
7	1	किवाचोक	157	501	451	952
जम्मा			157	501	451	952
8	1	तल्लो तिथली	100	306	268	574
जम्मा			100	306	268	574
9	1	तिथली	86	144	182	326
जम्मा			86	144	182	326
कूल जम्मा			1,000	2,819	2,823	5,642

२.१.६ जात अनुसार वडागत घरधुरी विवरण

वडा	जात	ब्राम्हण	क्षेत्री	जनजाति			दलित	जम्मा
				नेवार	तामाङ	अन्य		
१		6	14	15	38	0	2	75
२		14	30	4	44	0	4	96
३		22	29	9	72	7	3	142
४		0	83	57	0	0	0	140
५		1	93	0	0	2	10	106
६		1	59	28	0	0	10	98
७		5	27	125	0	0	0	157
८		12	28	40	0	18	2	100
९		11	47	26	0	2	0	86
कूल जम्मा		72	410	304	154	29	31	1,000

यस गा.वि.स.मा ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, तामाङ, दलित र अन्य जातिहरूको बसोबास रहेको छ । यी मध्ये सबैभन्दा बढी ४१ प्रतिशत क्षेत्रीको बसोबास रहेको पाइन्छ भने बाँकी जातिहरूमा ३०.४ प्रतिशत नेवार, १५.४ प्रतिशत तामाङ, ७.२ प्रतिशत ब्राम्हण, ३.१ प्रतिशत दलित र २.९ प्रतिशत अन्य जातिहरूको बसोबास रहेको पाइन्छ ।

२.१.७ धर्म अनुसार वडागत घरधुरी विवरण

वडा	धर्म	हिन्दू	बौद्ध	जम्मा
१		39	36	75
२		72	24	96
३		71	71	142
४		140	0	140
५		106	0	106
६		98	0	98
७		157	0	157
८		100	0	100
९		86	0	86
	जम्मा	869	131	1000

यस गा.वि.स.मा हिन्दू र बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको बसोबास रहेको छ । यस मध्ये ८६.९ प्रतिशत हिन्दू धर्मावलम्बीहरू छन् भने १३.१ प्रतिशत बौद्ध धर्मावलम्बीहरू रहेका छन् ।

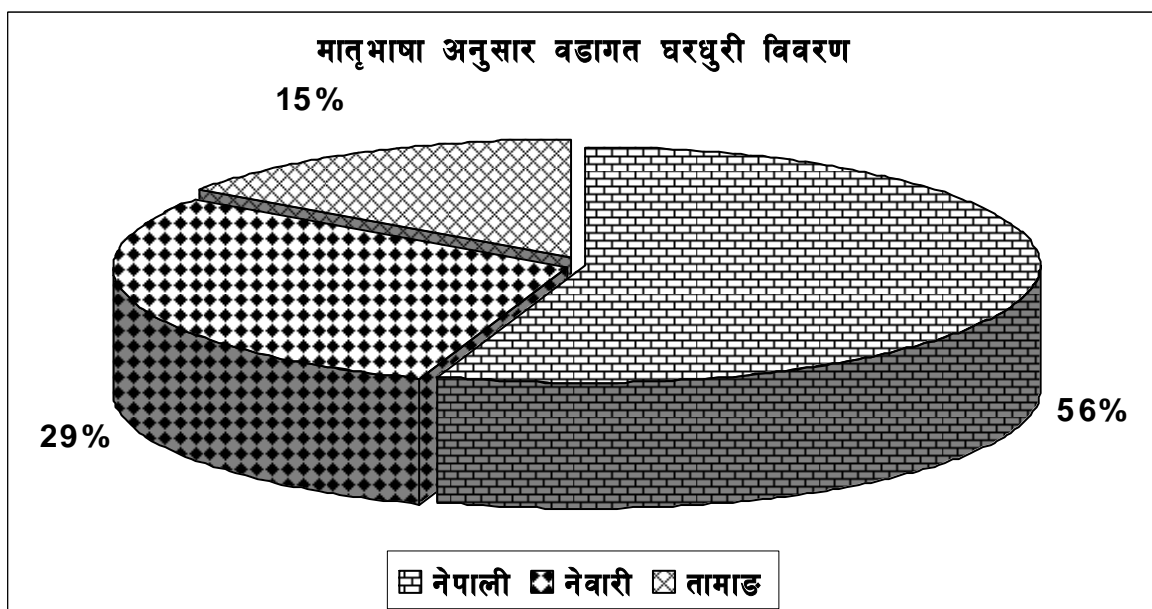
२.१.८ मुख्य पेसा अनुसार वडागत घर धुरी विवरण

वडा	पेसा	कृषि	न्यापार	सरकारी सेवा	अन्य	जम्मा
१		75	0	0	0	75
२		90	1	2	3	96
३		140	0	0	2	142
४		139	0	1	0	140
५		106	0	0	0	106
६		87	1	0	10	98
७		157	0	0	0	157
८		92	0	4	4	100
९		84	0	2	0	86
	जम्मा	970	2	9	19	1,000

यस गा.वि.स.का बासिन्दाहरू कृषि, ब्यापार, सरकारी सेवा र अन्य पेसामा संलग्न छन् । कृषि पेसामा सबैभन्दा बढी ६७ प्रतिशत घरधुरी संलग्न रहेका छन् भने ब्यापारमा ०.२ प्रतिशत, सरकारी सेवामा ०.६ प्रतिशत र अन्य पेसामा १.६ प्रतिशत संलग्न रहेका छन् ।

२.१.२ मातृ भाषा अनुसार वडागत घरधुरी विवरण

वडा	नेपाली	नेवारी	तामाङ	जम्मा
१	24	15	36	75
२	48	4	44	96
३	61	9	72	142
४	83	57	0	140
५	106	0	0	106
६	70	28	0	98
७	32	125	0	157
८	70	30	0	100
९	60	26	0	86
कूल जम्मा	554	294	152	1,000

यस गा.वि.स.मा रहेका घरधुरीहरू मध्ये ५५.४ प्रतिशत घरधुरीले नेपाली भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गर्छन् भने २९.४ प्रतिशत घरधुरीले नेवारी भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ । त्यस्तै १५.२ प्रतिशत घरधुरीले तामाङ भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ ।

२.१.१० विभिन्न कामको लागि गाउँबाट बाहिर जानेको विवरण

वडा	उद्देश्य	कहाँ	
		देश	विदेश
१	रोजगारी	०	३
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	३
	जम्मा	०	६
२	रोजगारी	०	०
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	०
३	रोजगारी	०	१
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	१
४	रोजगारी	०	२
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	२
५	रोजगारी	०	४
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	४
६	रोजगारी	०	५
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	५
७	रोजगारी	०	४
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	४
८	रोजगारी	-	-
	न्यापार	-	-
	अध्ययन	-	-
	जम्मा	-	-
९	रोजगारी	०	१
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	१

कृषि

परिच्छेद - ३ कृषि

३.१ कृषक समूहको विवरण

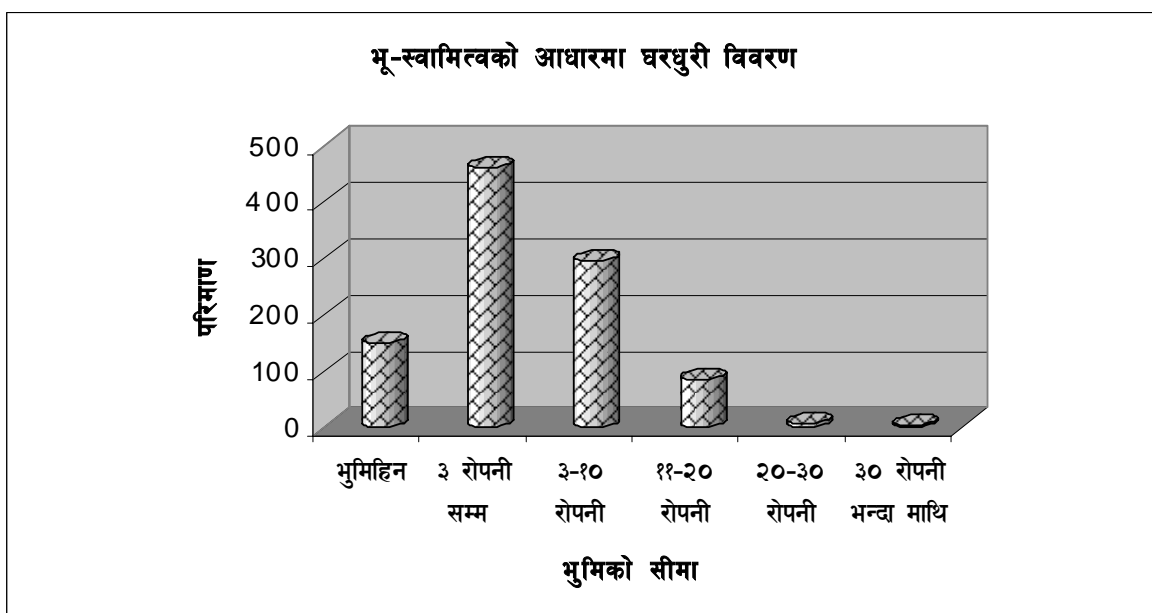
क्र.सं.	कृषक समूहको नाम	बडा नं.	सदस्य संख्या		जम्मा
			पुरुष	महिला	
१.	भीमसेन	गुण्डु ७	१५	१४	२२
२.	धोवीखोला	गुण्डु १-३	४	२३	२७
३.	तिथली महिला	गुण्डु	-	२०	२०
४.	सृजनशील महिला	गुण्डु ६	-	५५	५५

३.२ पशुपंक्षीको विवरण

बडा	पशु					पंक्षी			
	गाई/ गोरु	भैसी/ राँगा	खसी/बाख्रा	अन्य	जम्मा	कुखुरा	हाँस	अन्य	जम्मा
१	64	2	93	0	159	33	4	0	37
२	86	2	196	4	288	59	0	0	59
३	131	25	280	1	437	277	0	0	277
४	107	18	245	0	370	378	3	0	381
५	56	45	102	0	203	12	3	0	15
६	81	15	46	2	144	74	5	0	79
७	69	35	28	10	142	1157	6	0	1163
८	81	13	142	6	242	47	2	0	49
९	42	16	124	0	182	34	4	0	38
जम्मा	717	171	1,256	23	2,167	2,071	27	0	2,098

३.३ भू-स्वामित्वको आधारमा घर धुरी विवरण

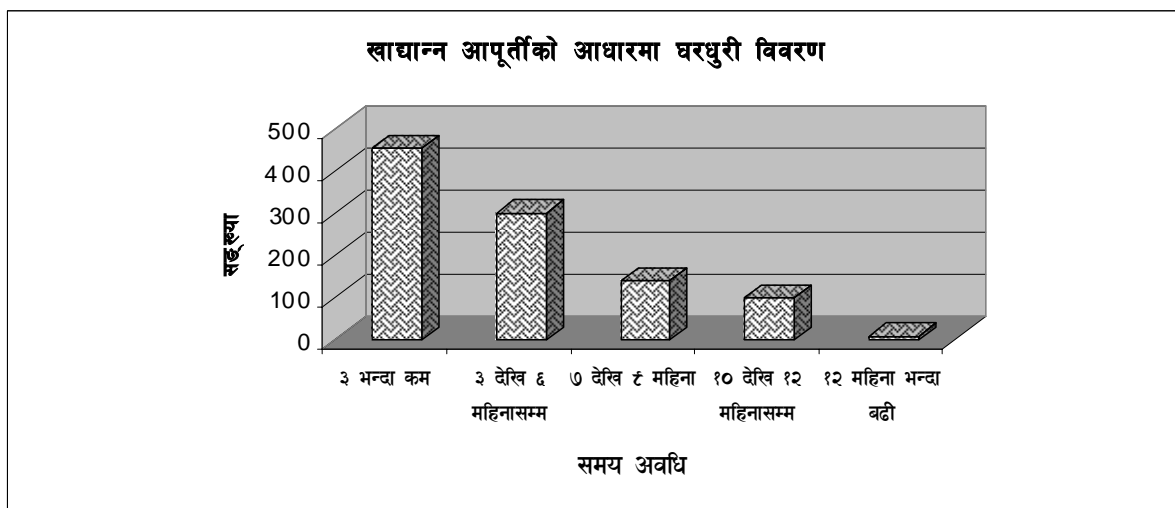
जग्गाको विवरण वडा	भूमिहिन	३ रोपनी सम्म	३-१० रोपनी	११-२० रोपनी	२०-३० रोपनी	३० रोपनी भन्दा माथि	जम्मा
१	13	34	24	4	0	0	75
२	31	32	29	2	0	2	96
३	10	90	33	9	0	0	142
४	0	69	54	11	6	0	140
५	14	48	35	9	0	0	106
६	8	28	26	36	0	0	98
७	15	88	47	7	0	0	157
८	39	31	24	6	0	0	100
९	20	42	23	1	0	0	86
जम्मा	150	462	295	85	6	2	1,000

यस गा.वि.स.मा रहेका घरधुरीहरू मध्ये ३ देखि १० रोपनी जग्गा हुने २९.५ प्रतिशत छन् भने ३ रोपनीसम्म हुने ४६.२ प्रतिशत, ११ देखि २० रोपनी जग्गा हुने ८.५ प्रतिशत, २० देखि ३० रोपनी जग्गा हुने ०.६ प्रतिशत, ३० रोपनी भन्दा माथि जग्गा हुने ०.२ प्रतिशत छन् । यसै गरी भूमिहिन किसान १५ प्रतिशत रहेका छन् ।

३.४ खाद्यान्न आपूर्तिको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	महिना	३ भन्दा कम	३-६	७-९	१०-१२	१२ भन्दा बढी	जम्मा
१		५०	१८	५	०	२	७५
२		७०	२१	३	२	०	९६
३		७६	४३	११	११	१	१४२
४		५२	६१	१५	१२	०	१४०
५		३२	३७	९	२७	१	१०६
६		४२	२२	२३	८	३	९८
७		८१	४८	१९	८	१	१५७
८		५०	३०	१२	८	०	१००
९		१	२०	४२	२३	०	८६
	जम्मा	४५४	३००	१३९	९९	८	१,०००

यस गा.वि.स.मा रहेका १००० घरधुरीहरू मध्ये ०.८ प्रतिशतलाई १ वर्षभन्दा बढी खाद्यान्न आपूर्ती हुन्छ भने ९.९ प्रतिशत घरधुरीलाई १० देखि १२ महिना, १३.९ प्रतिशत घरधुरीलाई ७ देखि ९ महिना, ३० प्रतिशत घरधुरीलाई ३ देखि ६ महिना, ४५.४ प्रतिशत घरधुरीलाई ३ महिना भन्दा कम खाद्यान्न आपूर्तिको अवस्था रहेको देखिन्छ ।

3.५ सहकारी संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	सहकारीको नाम	ठेगाना
१.	स्वाबलम्बन महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-१
२.	गुण्डु बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-१
३.	अनन्त बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-४
४.	नवज्योति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-७
५.	कटुञ्जे सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-४
६.	सृजनशील महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-६
७.	लक्ष्मीमाता दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-४
८.	रानीकोट दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-३
९.	देवीमाता दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-६
१०.	घ्याम्पेडाँडा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	गुण्डु-३

भौतिक पूर्वाधार

परिच्छेद - ४

भौतिक पूर्वाधार

४.१ वर्तमान यातायात सुविधा

सडक (कि. मि.) : ६ कि.मि.

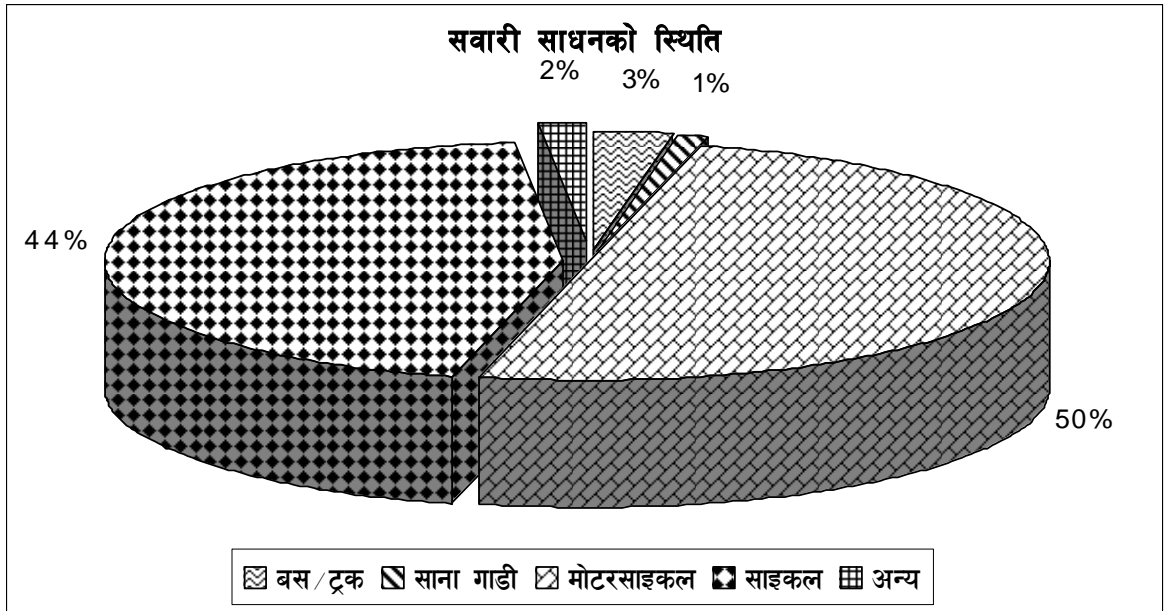
पुल/पुलेसा : ८ वटा

४.२ बस बिसौनीको विवरण

क्र.सं.	बस बिसौनीको नाम	बडा नं.	बस्ती
१	रानीखोला गुण्डु		

४.३ सवारी साधनको स्थिति

वडा	सवारी साधन	बस/ट्रक	साना गाडी	मोटरसाइकल	साइकल	अन्य
१		०	०	४	१	५
२		०	०	६	०	०
३		१	१	८	७	०
४		१	१	३६	२८	०
५		२	०	२०	१५	०
६		०	१	२८	११	०
७		४	१	२०	३९	०
८		०	०	१२	२१	०
९		०	०	१५	११	०
जम्मा		८	४	१४९	१३३	५

४.४ सामुदायिक भवनहरूको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक भवनहरूका नाम	बडा नं.	बस्ती
१	स्वास्थ्य चौकी		
२	गा.वि.स. भवन		
३	साभ्ना भवन		
४	कार्भाडा सामुदायिक भवन		

४.५ खानेपानी आपूर्तीको आधारमा घरघुरी विवरण

स्रोत	कुवा	ढुङ्गेधारा	पाइप धारा	इनार/ट्युबेल	अन्य	जम्मा
१	0	1	71	0	3	75
२	1	1	87	0	7	96
३	2	1	137	0	2	142
४	4	0	91	0	45	140
५	40	5	61	0	0	106
६	1	5	7	5	80	98
७	7	0	150	0	0	157
८	0	0	100	0	0	100
९	0	0	84	2	0	86
जम्मा	55	13	788	7	137	1,000

यस गा.वि.स.मा पानीको प्रयोगको अवस्था हेर्दा ७८.८ प्रतिशत घरधुरीमा पाइपधाराबाट खानेपानी वितरण भएको, १.३ प्रतिशत घरधुरीमा ढुङ्गेधाराको पानी प्रयोग गरिएको, ५.५ प्रतिशत घरधुरीमा कुवाको पानी प्रयोग गरिएको, ०.७ प्रतिशत घरधुरीमा इनारको पानी प्रयोग गरिएको र १३.७ प्रतिशत घरधुरीमा स्रोत खुल्न नसकेको देखिन्छ ।

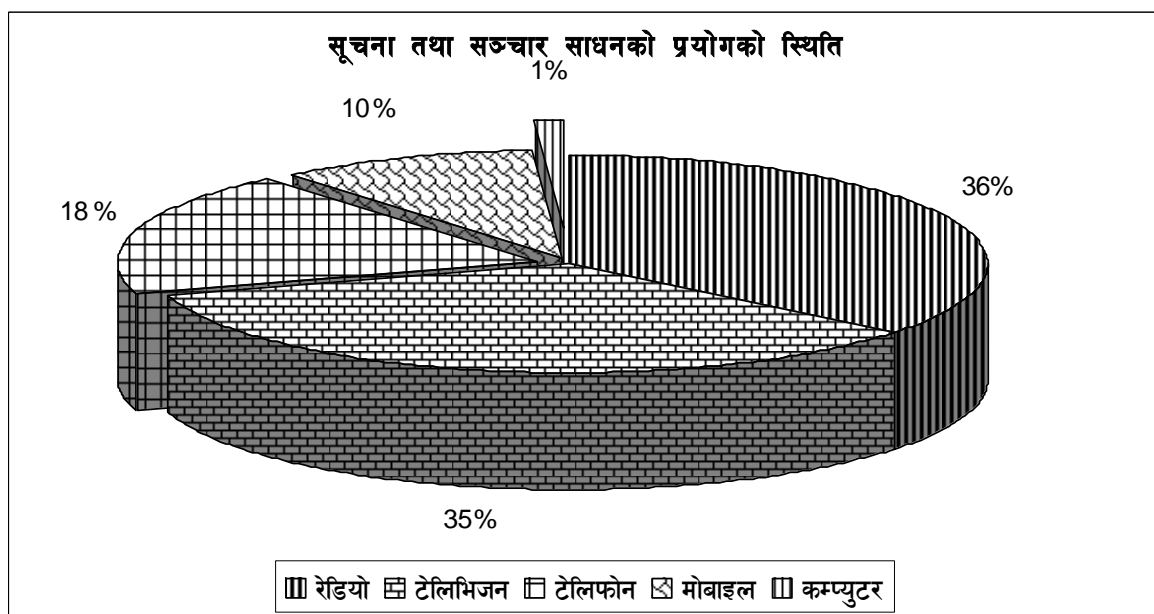
४.६ इन्धन प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	स्रोत	विद्युत	ग्याँस	मट्टितेल	दाउरा	अन्य	जम्मा
१		१	२	०	७२	०	७५
२		१	०	०	९५	०	९६
३		०	०	०	१४२	०	१४२
४		०	६	६	१२६	२	१४०
५		०	३	०	१०३	०	१०६
६		०	३७	०	५१	१०	९८
७		०	२	०	१५५	०	१५७
८		०	१४	०	८६	०	१००
९		०	१४	०	७२	०	८६
जम्मा		२	७८	६	९०२	१२	१,०००

यस गा.वि.स.मा रहेका जम्मा १००० घरधुरीमध्ये इन्धनको रूपमा सबैभन्दा धेरै ९०.२ प्रतिशत दाउराको प्रयोग भएको पाइन्छ भने मट्टितेलको प्रयोग ०.६ प्रतिशत, ग्याँसको प्रयोग ७.८ प्रतिशत, विद्युतको प्रयोग ०.२ प्रतिशत र अन्य इन्धनको स्रोतको प्रयोग गर्ने १.२ प्रतिशत घरधुरी सङ्ख्या यस गा.वि.स.मा रहेको छ । यसरी हेर्दा प्रायशः सबै घरधुरीहरूमा दाउराको प्रयोग अत्याधिक देखिन्छ र विद्युतको प्रयोग नगन्य रूपमा रहेको देखिन्छ ।

४.७ सूचना तथा सञ्चार साधनको प्रयोगको स्थिति

वडा	साधन	रेडियो	टेलिभिजन	टेलिफोन	मोबाइल	कम्प्युटर
१		40	34	12	10	1
२		52	52	13	11	0
३		85	81	123	24	0
४		106	116	42	43	3
५		97	82	45	5	2
६		91	85	49	32	5
७		135	129	50	34	5
८		82	88	31	31	4
९		74	67	27	25	3
जम्मा		762	734	392	215	23

माथिको तालिकाबाट यो स्पष्ट हुन्छ की यस गा.वि.स. भित्रका रहेका सूचना तथा सञ्चारका साधनहरू मध्ये सबैभन्दा धेरै प्रयोग रेडियोको र सबैभन्दा कम प्रयोग कम्प्युटरको रहेको देखिन्छ । टेलिभिजनको सङ्ख्या ७३४ रहेको छ भने मोबाइलको सङ्ख्या २१५ रहेको छ ।

४.८ घरको छानाको किसिमको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	छानाको अवस्था	खर/छवाली	जस्तापाता	टायल	ढलान	अन्य	जम्मा
१		17	42	12	4	0	75
२		16	66	13	1	0	96
३		11	87	32	6	6	142
४		13	33	67	27	0	140
५		6	61	21	18	0	106
६		3	35	28	31	1	98
७		14	77	39	22	5	157
८		12	34	34	20	0	100
९		3	33	32	18	0	86
जम्मा		95	468	278	147	12	1,000

यस गा.वि.स.मा रहेका १००० घरधुरीहरू मध्ये छानाको अवस्था र किसिमको अध्ययन गर्दा खर/छवालीको छाना भएका ९.५ प्रतिशत, जस्तापाताको छाना भएका घरधुरी ४६.८ प्रतिशत, टायलको छाना भएको घरधुरी २७.८ प्रतिशत, ढलान भएका घरधुरी १४.७ प्रतिशत र अन्य छाना भएका घरधुरी १.२ प्रतिशत रहेको छ । अधिकांश घरधुरीहरूमा जस्तापाता छाना प्रयोग भएको पाइन्छ ।

४.९ घरमा बतिको प्रमुख स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	बतिको स्रोत	राष्ट्रिय प्रसारण लाईनको बिजुली	मट्टितेल	सोलार	गोबर ग्याँस	अन्य	जम्मा
१		56	22	0	0	0	75
२		80	16	0	0	0	96
३		127	15	0	0	0	142
४		140	0	0	0	0	140
५		106	0	0	0	0	106
६		95	3	0	0	0	98
७		147	10	0	0	0	157
८		96	4	0	0	0	100
९		86	0	0	0	0	86
जम्मा		933	70	0	0	0	1000

यस गा.वि.स.मा बत्तीको प्रमुख स्रोतको रूपमा राष्ट्रिय प्रसारण लाईनको बिजुली रहेको छ । ८३.३ प्रतिशत घरधुरीले बत्तीको स्रोतको रूपमा बिजुलीको प्रयोग गरेका छन् भने ७ प्रतिशत घरधुरीले मट्टितेलको प्रयोग गरेका छन् । सोलार, गोबर ग्याँस तथा अन्य स्रोतलाई बत्तीको रूपमा प्रयोग गर्ने घरधुरी नभएको देखिन्छ ।

वन, उद्योग र व्यवसाय

परिच्छेद - ५

वन, उद्योग र व्यवसाय

५.१ सम्भावित खानी

क्र.सं.	उद्योग धन्दाको नाम
१.	ढुङ्गा खानी
२.	रातो माटो
३.	पहेलो माटो

५.२ प्राविधिक तालिमको स्थिति

वडा	लिंग	कम्प्युटर	सिलाई बुनाइ	प्लम्बिङ	पशु तथा कृषि	अन्य
१	महिला	3	3	0	1	0
	पुरुष	3	1	0	1	0
२	महिला	0	5	0	0	0
	पुरुष	6	3	0	0	0
३	महिला	1	2	0	0	0
	पुरुष	5	0	0	0	0
४	महिला	20	21	0	8	1
	पुरुष	42	2	0	0	2
५	महिला	5	3	0	1	0
	पुरुष	11	0	0	2	0
६	महिला	18	12	0	1	0
	पुरुष	26	5	1	1	0
७	महिला	10	10	0	2	0
	पुरुष	16	2	1	3	0
८	महिला	12	16	0	0	0
	पुरुष	12	0	0	0	0
९	महिला	10	12	0	1	2
	पुरुष	26	6	0	1	0
कूल जम्मा		226	103	2	22	5

यस गा.वि.स.को कूल जनसङ्ख्या ५,६४२ मध्ये ३५८ जना मात्र तालिम प्राप्त जनशक्ति रहेको देखिन्छ । यी जनशक्ति मध्ये कम्प्युटरमा ४ प्रतिशत, सिलाइबुनाइमा १.८३ प्रतिशत, प्लम्बिङमा ०.०३ प्रतिशत, पशु तथा कृषिमा ०.३६ प्रतिशत र अन्य तालिममा ०.०८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । प्रस्तुत तालिकाबाट यस गा.वि.स.मा तालिम प्राप्त जनशक्ति एकदम न्यून रहेको देखिन्छ ।

५.३ सामुदायिक वन

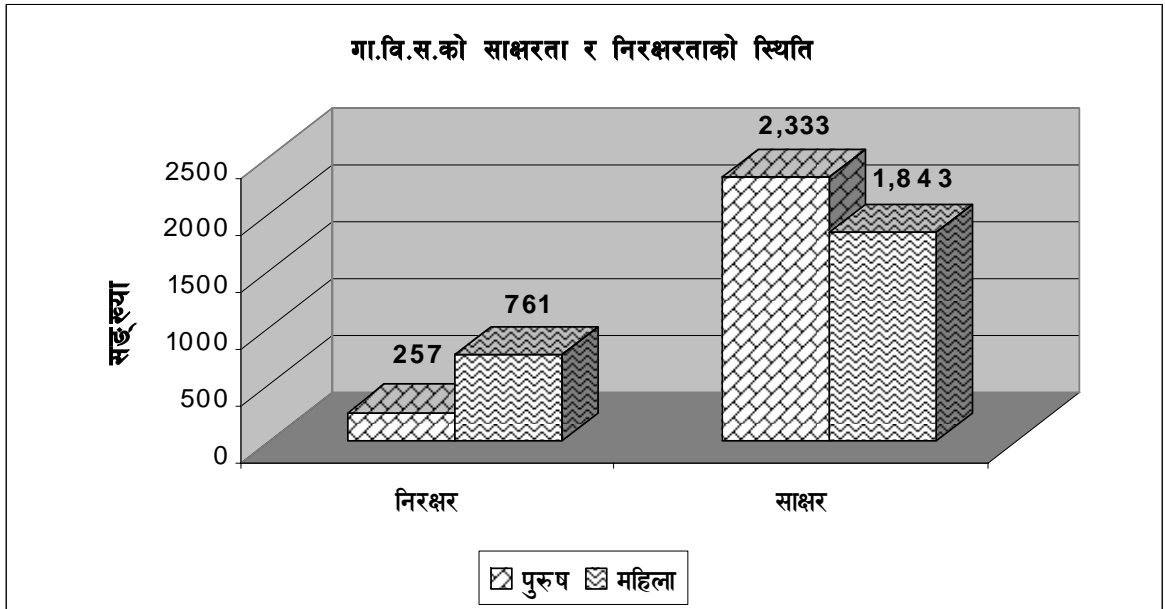
क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	घरधुरी	अवस्थित ठाउँ
१.	रानीकोट सानो थुम्को	४४.७४	६०	गुण्डु -३
२.	गौरावेदेवी	६.०२	८६	गुण्डु -३
३.	रानीकोट	२५	६०	गुण्डु-२
४	महाकाल	४.१६	५२	गुण्डु-२
५	मन्थली	३.३६	४२	गुण्डु-५
६	लिंखानारायण	५२.८३	६८	गुण्डु -२
७	बालकुमारी	१२.७८	३६३	गुण्डु-४, ६, ८, ९
कूल जम्मा		१५१.८६	७३४	

शैक्षिक स्थिति

परिच्छेद - ६ शैक्षिक स्थिति

६.१ गा.वि.स.को कूल साक्षरताको स्थिति

लिङ्ग	निरक्षर	साक्षर
पुरुष	257	2,333
महिला	761	1,843
कूल जम्मा	1,018	4,176

यस गा.वि.स.को कूल जनसङ्ख्या ५,६४२ मध्ये पुरुष ४१.३५ प्रतिशत साक्षर छन् भने महिला ३२.६७ प्रतिशत साक्षर छन् । तुलनात्मक रूपमा साक्षर पुरुषभन्दा महिला ८.६८ प्रतिशतले कम रहेको देखिन्छ । निरक्षरताको सङ्ख्या पुरुषमा ४.५६ प्रतिशत रहेको छ भने महिलामा निरक्षरता १३.४८ प्रतिशत रहेको छ । तुलनात्मक रूपमा निरक्षर पुरुषभन्दा महिला ८.९३ प्रतिशतले बढी रहेको देखिन्छ ।

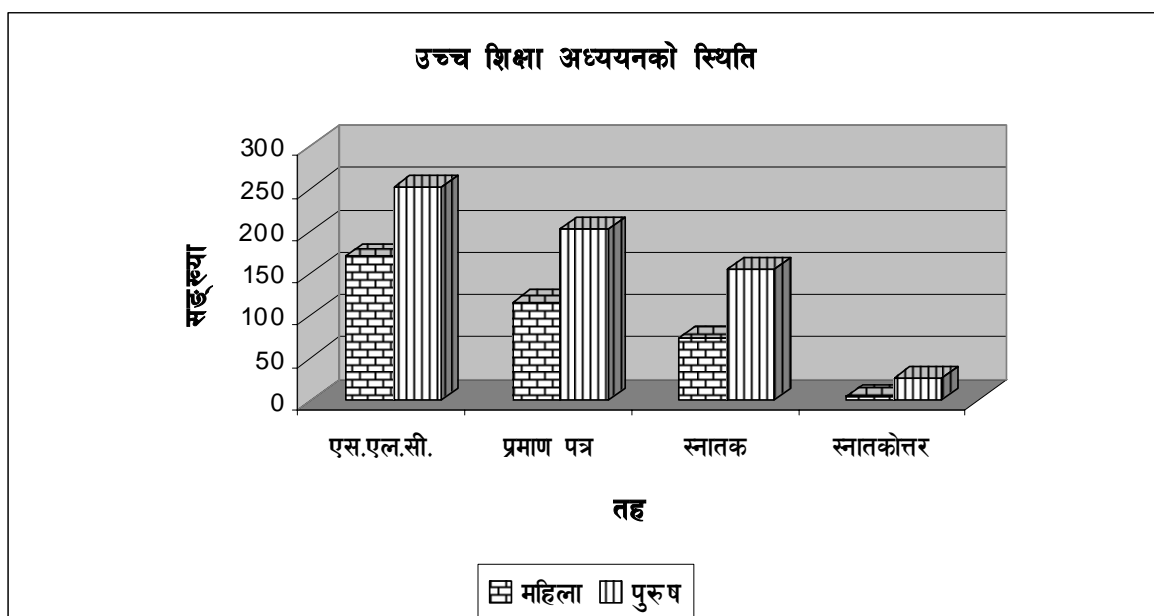
६.२ उमेरको आधारमा साक्षरता र निरक्षरताको स्थिति

वडा	उमेर समूह (वर्ष)	निरक्षर			साक्षर														
					एस.एल.सी. भन्दा कम			एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
1	6-15	18	6	24	30	35	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	18	6	24	85	99	184	1	0	1	1	8	9	0	0	0	0	1	1
	45>	22	9	31	22	38	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	58	21	79	137	172	309	1	0	1	1	8	9	0	0	0	0	1	1
2	6-15	5	1	6	49	55	104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	20	1	21	96	119	215	3	10	13	2	9	11	0	7	7	0	0	0
	45>	32	6	38	23	43	66	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	57	8	65	168	217	385	3	10	13	2	10	12	0	7	7	0	0	0
3	6-15	4	3	7	75	91	166	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	44	14	58	135	150	285	10	9	19	12	15	27	3	11	14	0	1	1
	45>	61	4	65	24	60	84	0	4	4	0	1	1	0	2	2	0	1	1
	जम्मा	109	21	130	234	301	535	11	13	24	12	16	28	3	13	16	0	2	2
4	6-15	2	1	3	66	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	3	0	3	200	180	380	0	0	0	15	26	41	17	33	50	0	2	2
	45>	40	14	54	34	53	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	45	15	60	300	340	467	0	0	0	15	26	41	17	33	50	0	2	2
5	6-15	36	21	57	20	23	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	140	20	160	0	0	0	4	9	13	10	14	24	12	23	35	0	4	4
	45>	45	4	49	9	10	19	2	20	22	0	9	9	0	15	15	0	5	5
	जम्मा	221	45	266	29	33	62	6	29	35	10	23	33	12	38	50	0	9	9
6	6-15	5	2	7	54	57	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	44	53	97	14	50	64	49	77	126	29	40	69	12	16	28	2	3	5
	45>	7	5	12	21	17	38	20	22	42	10	13	23	6	2	8	1	0	1
	जम्मा	56	60	116	89	124	213	69	99	168	39	53	92	18	18	36	3	3	6
7	6-15	18	13	31	108	84	192	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	65	34	99	138	131	269	23	38	61	18	21	39	10	12	22	0	2	2

वडा	उमेर समूह (वर्ष)	निरक्षर			साक्षर														
					एस.एल.सी. भन्दा कम			एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
	45>	69	8	77	19	54	73	1	6	7	0	3	3	1	5	6	0	3	3
	जम्मा	322	55	207	265	269	534	24	44	68	18	24	42	11	17	28	0	5	5
8	6-15	0	0	0	76	51	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	4	0	4	85	75	160	45	26	71	12	23	35	10	15	25	2	3	5
	45>	48	14	62	1	27	28	0	4	4	0	1	1	0	4	4	0	1	1
	जम्मा	52	14	66	162	153	315	45	30	75	12	24	36	10	19	29	2	4	6
9	6-15	0	2	2	17	45	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	4	4	8	53	14	67	12	24	36	7	14	21	3	10	13	0	0	0
	45>	7	12	19	23	30	53	0	3	3	0	4	4	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	11	18	29	93	89	182	12	27	39	7	18	25	3	10	13	0	0	0
कूल जम्मा		761	257	1018	1477	1698	3175	171	252	423	116	202	318	74	155	229	5	26	31

६.३ उच्च शिक्षा अध्ययनको स्थिति

एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
171	252	423	116	202	318	74	155	229	5	26	31

यस गा.वि.स.मा उच्चशिक्षा अध्ययन गर्ने कूल सङ्ख्या १००१ मध्ये एस.एल.सी. उत्तीर्ण ४२.२६ प्रतिशत, प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण ३१.०७ प्रतिशत, स्नातक तह उत्तीर्ण २२.८६ प्रतिशत र स्नातकोत्तर उत्तीर्ण ३.०६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

६.४ शैक्षिक संस्थामा कूल भर्ना सङ्ख्या

क्र.सं	तह	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	प्राथमिक	520	509	1029
२	निम्न माध्यमिक	203	157	360
३	माध्यमिक	54	47	101
कूल जम्मा		777	713	1490

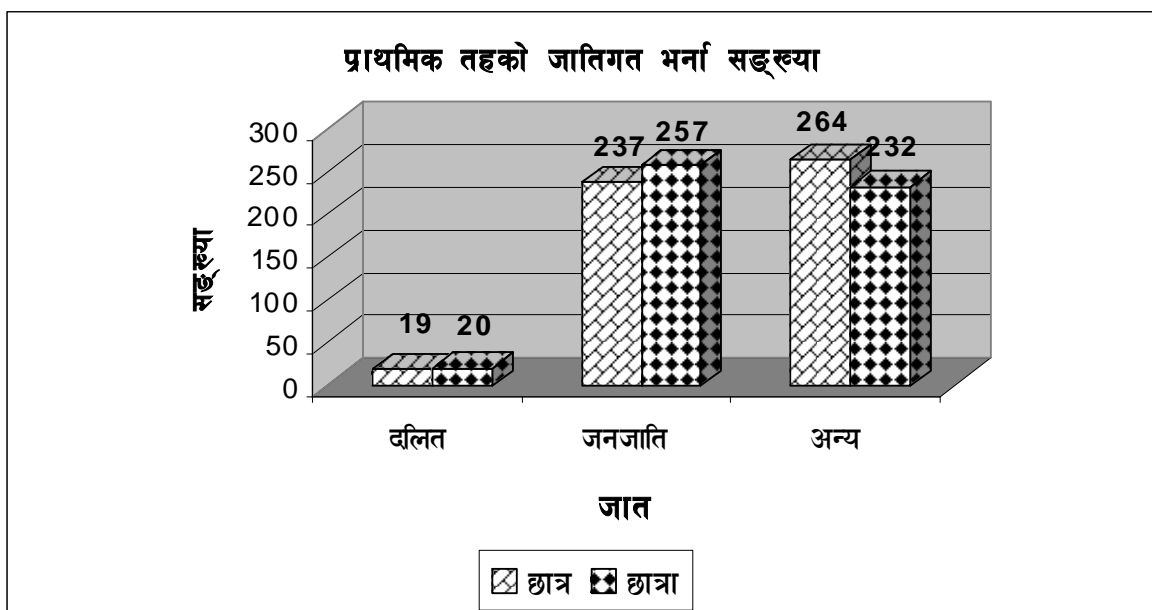
स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, भक्तपुर, २०६२

यस गा.वि.स.मा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूमा भर्ना सङ्ख्या तुलनात्मक रूपमा प्राथमिक तहमा उच्च रहेको छ भने निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा क्रमशः घट्दै गएको छ । कूल भर्ना सङ्ख्यामा छात्र ५२.१५ प्रतिशत र छात्रा ४७.८५ प्रतिशत रहेको छ । छात्र र छात्राको भर्ना दरमा ठूलो अन्तर नभएको देखिन्छ ।

६.५ प्राथमिक तहको जातिगत भर्ना दर

छात्र				छात्रा				कूल जम्मा
दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	
19	237	264	520	20	257	232	509	1029

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, भक्तपुर, २०६२

६.६ विद्यालयहरुको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	विद्यालय रहेको स्थान	किसिम
१.	चन्द्र सूर्योदय प्रा.वि.	गुण्डु-३, घ्याम्पेडाँडा	सरकारी
२.	जन विकास प्रा.वि.	गुण्डु-५, कार्कीगाउँ	सरकारी
३.	भीम प्रा.वि.	गुण्डु-६, किवाचोक	सरकारी
४.	भैरवी नि.मा.वि.	गुण्डु-१, गुण्डुखोला	सरकारी
५.	ज्योति नि.मा.वि.	गुण्डु-०, किलचोक	सरकारी
६	विष्णु नि.मा.वि.	गुण्डु-८, तिथली	सरकारी

स्वास्थ्य स्थिति

परिच्छेद - ७

स्वास्थ्य स्थिति

यस गा.वि.स.को स्वास्थ्य स्थिति हेर्दा समग्रमा सामान्य देखिन्छ । उपचार विधिको प्रयोग गर्ने प्रवृत्ति देखि लिएर त्यहाँका मानिसमा लाग्ने सामान्य रोगको अवस्था तथा दीर्घ रोगको अवस्था एवम् परिवार नियोजनाको साधनको प्रयोग गर्ने सङ्ख्या लगायतका अन्य जनस्वास्थ्यको विवरण तलको तालिकाहरूबाट देखाइएको छ ।

७.१ पारिवारिक उपचार विधिको आवृत्ति

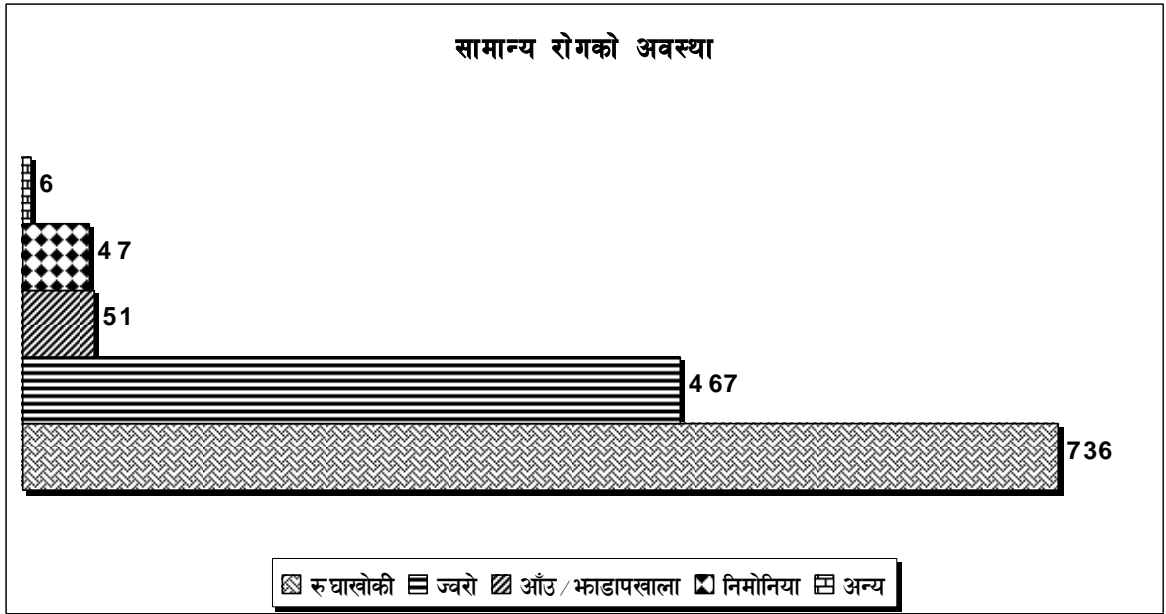
वडा	उपचारको विधि	लामा/धामी/भाँक्री	अस्पताल	जम्मा
१		26	69	95
२		34	78	112
३		65	110	175
४		56	98	154
५		29	102	131
६		57	123	180
७		25	142	167
८		22	88	110
९		30	75	105
	जम्मा	344	885	1,229

गा.वि.स.मा कूल १००० घरधुरीहरू मध्ये ३४४ घरधुरी उपचारको लागि लामा/थामी/भाँक्री, ८८५ घरधुरी अस्पताल र २२९ घरधुरी अस्पताल र लामा/ धामी/भाँक्री दुवै विधिको प्रयोग गरेको देखिन्छ ।

७.२ सामान्य रोगको अवस्था जनसङ्ख्याको आधारमा

वडा	रोग	रुघासोकी	निमोनिया	ज्वरो	आँउ/भाडापखाला	अन्य	जम्मा
१		68	6	49	0	0	123
२		71	6	58	4	1	140
३		129	3	83	5	0	220
४		52	1	49	0	0	102

वडा	रोग	रुघाखोकी	निमोनिया	ज्वरो	आँउ/भाडापखाला	अन्य	जम्मा
५		103	0	51	4	0	158
६		77	5	25	1	4	112
७		150	7	102	33	1	293
८		31	5	27	4	0	67
९		55	14	23	0	0	92
जम्मा		736	47	467	51	6	1307

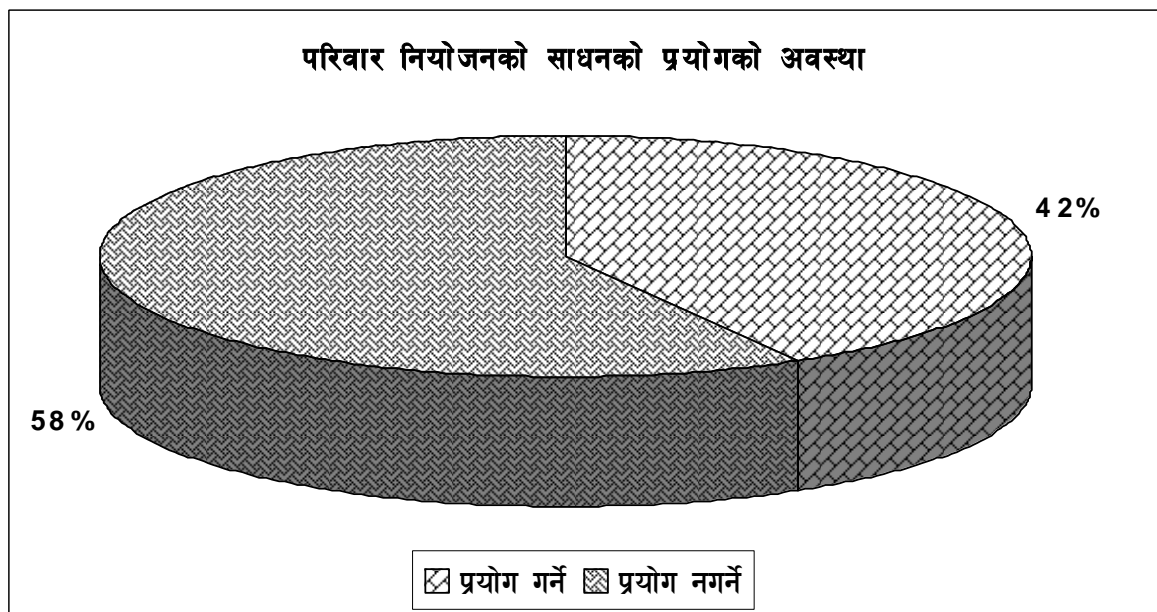
७.३ दीर्घ रोगको अवस्था

वडा	रोग	मधुमेह	क्यान्सर	क्षयरोग	एड्स	अन्य	जम्मा
१		0	0	0	0	1	1
२		0	0	0	0	0	0
३		0	0	0	0	0	0
४		0	0	0	0	0	0
५		0	0	0	0	0	0
६		0	0	0	0	1	1
७		0	0	0	0	1	1
८		0	0	0	0	0	0
९		0	0	0	0	0	0

वडा	रोग	मधुमेह	क्यान्सर	क्षयरोग	एड्स	अन्य	जम्मा
	कूल जम्मा	0	0	0	0	3	3

७.४ परिवार नियोजनको साधन प्रयोगको अवस्था

वडा	प्रयोगको अवस्था	प्रयोग गर्ने	प्रयोग नगर्ने	जम्मा
१		29	46	75
२		38	58	96
३		70	72	142
४		80	60	140
५		60	46	106
६		29	69	98
७		24	133	157
८		65	35	100
९		21	65	86
	जम्मा	416	584	1000

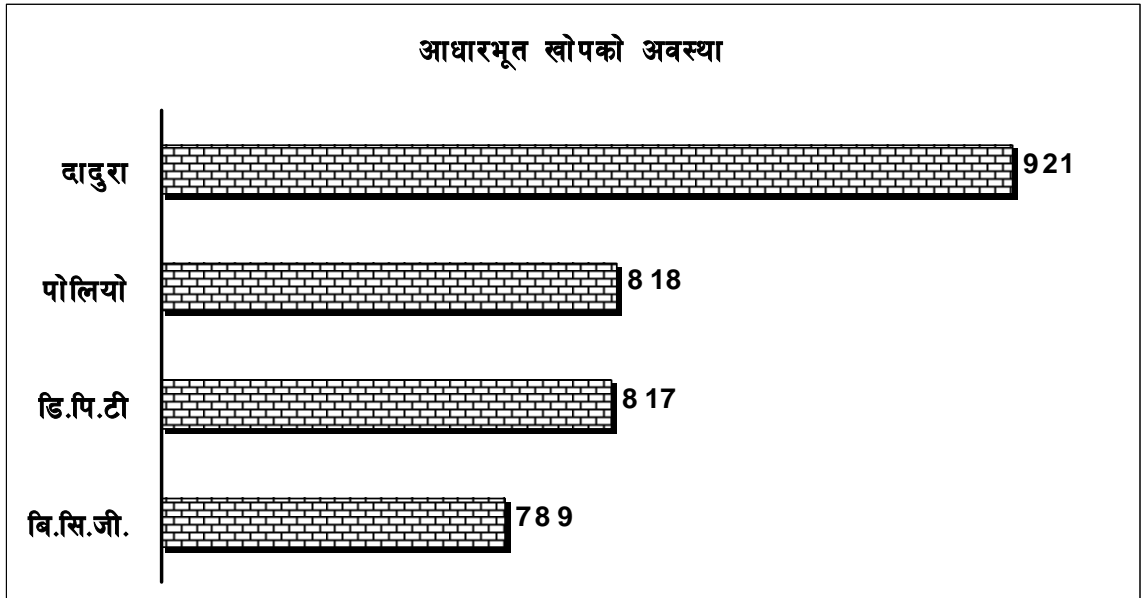

७.५ स्थायी बन्ध्याकरण गर्नेको अवस्था

वडा	लिंग	महिला	पुरुष	जम्मा
१		29	0	29
२		33	6	39
३		67	6	73
४		56	16	72
५		36	14	50
६		38	15	53
७		67	19	86
८		30	8	38
९		19	12	31
जम्मा		375	96	471

७.६ आधारभूत खोपको अवस्था

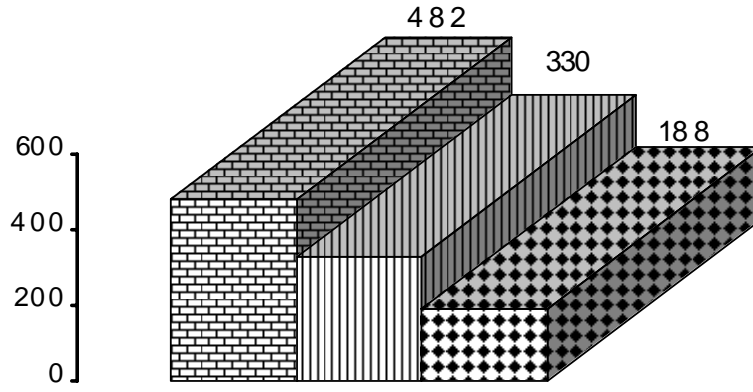
वडा	खोप	बि.सि.जी.	डि.पि.टी	पोलियो	दादुरा	अन्य	जम्मा
१		62	61	61	61	0	245
२		77	77	77	77	0	308
३		124	124	124	124	0	496
४		0	136	136	136	0	408
५		106	0	0	106	0	212
६		96	96	96	96	0	384
७		156	155	156	153	0	620
८		95	95	95	95	0	380
९		73	73	73	73	0	292
कूल जम्मा		789	817	818	921	0	3,345

७.७ शौचालय प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	शौचालयको अवस्था	स्थायी	अस्थायी	नभएको	जम्मा
१		7	33	35	75
२		21	46	29	96
३		33	53	56	142
४		86	39	15	140
५		84	15	7	106
६		60	15	23	98
७		79	68	10	157
८		58	32	10	100
९		54	29	3	86
	जम्मा	482	330	188	1,000

शौचालय प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

■ स्थायी ■ अस्थायी ■ नभएको

गा.वि.स. को भौतिक अवस्था

परिच्छेद - ट

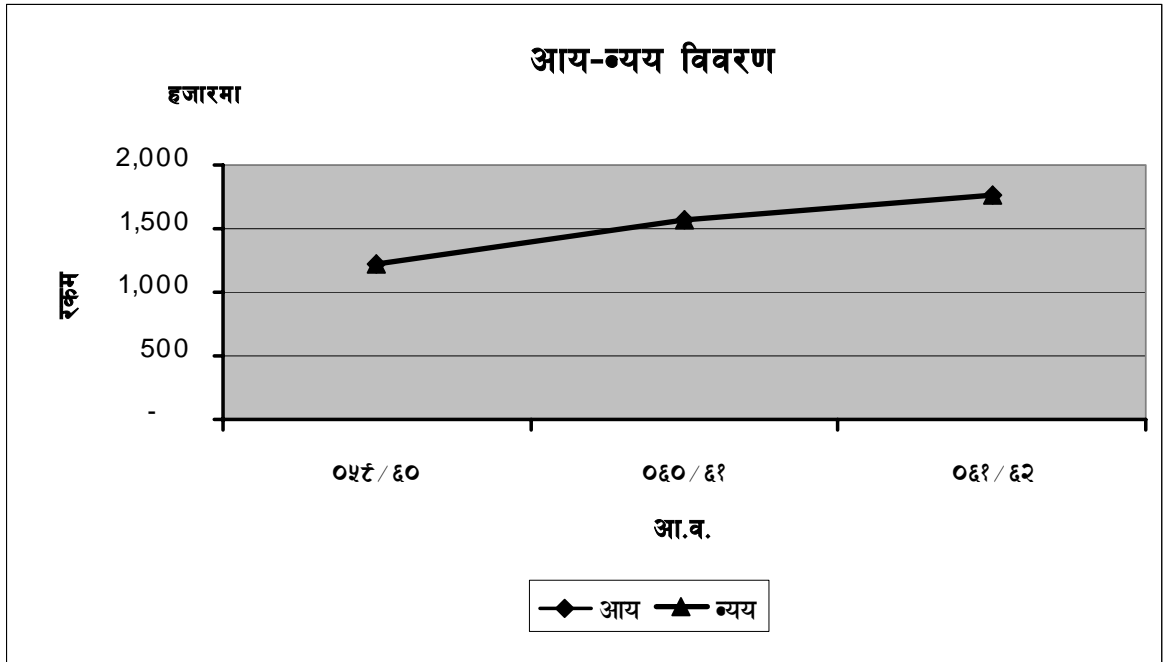
गा.वि.स. को भौतिक अवस्था

ट.१ सेवा केन्द्रहरुको विवरण

क्र.सं.	सेवा केन्द्रहरुका नाम	बडा नं.	बस्ती
१	स्वास्थ्य चौकी	८	तिथली
२	हुलाक	४	डोकाथली

ट.२ गा.वि.स.को २०५९ देखि हालसम्मको आय-व्यय विवरण

क्र.सं.	आ.व.	आय	न्यय
१	०५८/६०	१२१९५६९।९५	१२१९५६९।९५
२	०६०/६१	१५६३४२३।४३	१५६३४२३।४३
३	०६१/६२	१७६१०९३।५९	१७६१०९३।५९

८.३ विगत ३ वर्ष देखिको पञ्जिकरणको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत ३ वर्ष देखिको पञ्जिकरणको सङ्ख्या		
		२०६०	२०६१	२०६२
१.	जन्म दर्ता	२५८	२१२	२६२
२.	मृत्यु दर्ता	३८	४६	५१
३.	सम्बन्ध बिच्छेद	०	०	०
४.	बसाईसराई	५	०	३
५.	विवाह दर्ता	५०	११२	८५

८.४ जेष्ठ नागरिकहरूको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत ३ वर्षको जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको संख्या		
		२०६०	२०६१	२०६२
१.	जेष्ठ नागरिक	२६५	१६१	१६६

८.५ जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिहरूको नाम	ठेगाना
१	साईला कार्की	गुण्डु-५
२	ईन्द्रबहादुर भुजेल	गुण्डु-८
३	पुनकुमार चौगुठी	गुण्डु-१
४	खड्गबहादुर कार्की	गुण्डु-५
५	बद्री विष्ट	गुण्डु-४
६	खड्गबहादुर कार्की	गुण्डु-५
७	भेषबहादुर कार्की	गुण्डु-५
८	महेश बस्नेत	गुण्डु-४

८.६ गा.वि.स. भवनदेखि प्रत्येक वडासम्मको दुरी

गा.वि.स. रहेको स्थान	वडा नं.	दुई बीचको दुरी (कि.मि.)
वडा नं. ४	१	४
	२	४
	३	४
	४	०
	५	१
	६	१
	७	२
	८	२
	९	०

सम्भावना र अवसरहरू

परिच्छेद - ९

सम्भावना र अवसरहरू

९.१ प्रमुख सम्भावना तथा अवसरहरूको विश्लेषण तालिका

९.१.१ आर्थिक विकास

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. परम्परागत सीप र प्रविधिको उपयोग	- घरेलु उद्योगको विकास गर्न सकिने	- काठको बुट्टा काट्ने, चिउरा र जुजु धौ (दही) बनाउने - वेत बाँस (तामाङ बस्तीमा) - माटोको भाँडा बनाउने - तानले कपडाहरू बुन्ने सम्बन्धी (हाकुपटासी, भादगाउँले टोपी, बुट्टे कपडा)
२. प्रङ्गारिक खेतीको राम्रो सम्भावना	- न्यवसायिक रूपमा खेती गर्न सकिने	- हिउँदे, वर्षे तरकारी, फलफूल र वेमौसमी तरकारी
३. छरिएर रहेका पानीका स्रोतहरूको उपयोग गर्न सके कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि हुने ।	- खानेपानी, सिंचाइ, घरायसी प्रयोग	- फूल बनाउने - वर्षातको पानी जम्मा गर्ने - वोरिङ गरेर पानी तान्ने - पोखरी निर्माण गर्ने - अलैची, चिया जस्ता विरुवाको क्षमता वृद्धि गर्ने खेतीपाती बढाउने। - फोहोरमैलाबाट प्रदुषित खोलानालाको संरक्षण गर्ने
४. उर्वर भूमि रहेकोले कृषिको उत्पादकत्व उच्च रहेको	- तरकारी र खाद्यान्न बालीको न्यवसायिक उत्पादन	- आलु
५. पर्यटनको गन्तव्य स्थलको रूपमा रहेको	- स्थानीय रोजगारी र	- नाचगान/सांस्कृतिक कार्यक्रम, कला, उपहार, हस्तकला, होटल,

।	पर्यटन ब्यवसाय प्रवर्द्धन	ब्यवसाय
६. कुरिलो र च्याउको ब्यवसायिक खेतीको सम्भावना	- ब्यवसायिक करण गर्ने सम्भावना	- च्याउ खेती गर्ने तथा बढाउने - कुरिलोको विकासले थप आय आर्जन हुने । - स्थानीय सीपको प्रयोग हुने ।
७. फूल लगाउने सम्भावना	- मौसमी आयआर्जन र रोजगारी	- आयतीत फूलहरुको क्रमशः विज्ञापन हुने । - रोजगारी बढ्ने । - नगदे वालीको रुपमा विकास हुने ।
८. चिया, सुठो, अम्रिसो, अलैची	- नगदे वालीको रुपमा विकास गर्न सकिने	- आयआर्जन बढ्ने । - भू-क्षय रोकथाम हुने । - खाली जमिनको प्रयोग हुने ।

९.१.२ सामाजिक विकास

उपलब्ध अवसरहरु	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. पर्यटक ब्यवसायको लागि महत्वपूर्ण गन्तब्य स्थल	- ग्रामीण पर्यटन विकासमा प्रवर्द्धन हुने - रोजगारीमा अभिवृद्धि गर्न सकिने	- जीवनस्तरमा सुधार गर्न सकिने - आयमा अभिवृद्धि हुन सक्ने
२. भौगोलिक सुगमता	- पहुँचको दृष्टिले ज्यादै सुगम	- योजना कार्यान्वयन सहज हुने । - कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र सुरपरिवेक्षण गर्न सजिलो हुने ।
३. राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरुको सहभागितामा वृद्धि	- सेवा सुविधामा पहुँच - सामाजिक जागरण	- सामाजिक परिचालनमा वृद्धि - स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार - सहकारीतामा वृद्धि
४. निःशुल्क ताथ अनिवार्य प्राथमिक शिक्षाको सम्भावना	- सबैका लागि शिक्षा भन्ने नारा पुरा हुने	- साक्षरता दरमा वृद्धि - सबैमा प्राथमिक शिक्षाको अवसर प्राप्त

		हुनु ।
--	--	--------

२.१.३ भौतिक पूर्वाधार विकास

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. भौगोलिक विकटता नभएको	- विकास निर्माणको हरेक क्षेत्रमा काम गर्न सजिलो ।	- सडक, टेलिफोन, विद्युत, खानेपानी जस्ता पूर्वाधारको विकास
२. गा.वि.स.मा सडक, विद्युत, खानेपानी र टेलिफोन सेवा पुगेको	- विकासका सम्पूर्ण पूर्वाधारहरूको उपयोग गर्न सकिने ।	- गा.वि.स. मा मोटर बाटो पुग्न सक्ने -विद्युत टेलिफोन जस्ता सुविधागा.वि.स. मा प्राप्त ।

२.१.४ वन वातावरण तथा वस्ती विकास

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. झाडीदार वनलाई उत्पादनमुलक वन बनाउने सम्भावना	- उपभोक्ता ब्यवस्थापन क्षमतामा बृद्धि हुने	- उपभोक्ताहरू दाउरा, काठको आपूर्तिमा आत्मनिर्भर हुने ।
२. सामुदायिक वनमा जडिबुटि खेती गर्ने प्रशस्त सम्भावना	- चिराइतो, टिमु, धरिङ्गरे, लप्सी, तितेपाती, पिपला	- आय आर्जनको राम्रो श्रोत

२.१.५ सस्थागत विकास र स्रोत परिचालन

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. स्रोत सेवा सुविधा को पहुँच भएको	- सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता	- जनताले राम्रो सेवा समयमा नै पाउने र प्रतित्रिलया लिई सेवाको प्रभावकारीता बढाउने ।
२. क्षेत्रफल र भौगोलिक बनावटको कारणले नमुना गा.वि.स. रुपमा विकास गर्न सकिने ।	- नमुना गा.वि.स. बन्ने	- सामाजिक आर्थिक पूर्वाधारको विकास

स्रोत : आवधिक जिल्ला विकास योजना : भक्तपुर, २०५६

परिशिष्ट

गा.वि.स. को सङ्गठनात्मक संरचना

